

„Du bist ein Gott, der mich sieht!“ „Ти Бог, що бачить мене!»

Die Jahreslosung 2023 und ein Jahr Krieg in der Ukraine – Anregungen für eine Friedensandacht Гасло року 2023 року і рік війни в Україні – пропозиції для молитви миру

Pfarrerin Sabine Müller-Langsdorf, Referentin für Friedensarbeit im Zentrum Oekumene der Evangelischen Kirche in Hessen-Nassau und der Evangelischen Kirche von Kurhessen-Waldeck

Ein Strich für jeden Kriegstag in der Ukraine an der Wand des Zentrums
©Zentrum Oekumene, Sabine Müller-Langsdorf
Download: <https://kirchencloud.ekhn.de/index.php/s/yZOC9OAI8701a1g>

Am 24. Februar 2023 jährt sich der Einmarsch Russlands in der Ukraine. Der Krieg selbst dauert dort schon viel länger. Jeder Tag Krieg ist einer zu viel, weil Menschen sterben und fliehen müssen, weil Natur und Ressourcen zerstört werden. An einem Tag wie diesem tut es gut, Klage, Sorge und die Hoffnung auf Frieden im Gebet vor Gott zu bringen. Miteinander die Fragen zu teilen, die mit dem Krieg gekommen sind:
Worauf traue ich? Was gibt mir Sicherheit?

Was gibt einem Land Sicherheit?

Was würde ich tun, wenn ich in den Krieg müsste? Ist den Waffenlieferungen der Politik das Wort zu reden?
Was heißt christliche Friedensethik?
Was kann ich, was kann „die Kirche“ tun, um zum Frieden beizutragen?

Mit den vorgeschlagenen Liedern, Gebeten, Texten und Videos wird das Geschehen der letzten 365 Tage in den Horizont der Jahreslosung 2023 gestellt:

„Du bist ein Gott, der mich sieht.“ (Gen. 16,13).

24 лютого 2023 року виповнюється рік/ є річниця вторгнення Росії в Україну. Сама війна там триває значно довше. Кожен день війни – це один день забагато, тому що люди гинуть і змушені тікати, оскільки природа та ресурси знищуються. У такий день добре донести скаргу, занепокоєння та надію на мир Богу у молитві. Ділитись/Задавати один одному питаннями, які прийшли з війною: чому я довіряю? Що дає мені безпеку? Що робить країну безпечною?

Що б я робив, якби мені довелося піти на війну?

Чи поставка зброї тема для політиків?

Що таке християнська етика миру?

Що я можу зробити, що «церква» може зробити для миру?

За допомогою запропонованих пісень, молитов, текстів і відео подій, що відбулися останні 365 днів, вміщуються в горизонт девізу 2023 року:
«Ти Бог, що бачить мене» (Бут. 16, 13).

Lied zum Beginn EG 421 (EKHN-HE): Verleih uns Frieden gnädiglich

Пісня на початку EG 421 (EKHN-HE): Даруй нам милостиво мир

Eröffnung/Begrüßung: Text s.o.

Початок/Привітання: Текст див. вище

Votum

Psalmgebet EG 749 (EKHN-HE): Psalm 121

Молитва Псалом EG 749 (EKHN-HE): Псалом 121

Singspruch „Du bist ein Gott, der mich/uns/sie sieht...“

Спів «Ти Бог, що бачить мене/нас/їх...»

Kanon zur Jahreslosung 2023 (Gen. 16,13)

Канон для девізу року 2023 (Бут. 16:13).

Du bist ein Gott, der mich* sieht.

© Zentrum Verkündigung der EKHN, Christa Kirschbaum, 2022

*uns / sie

Audioversion (© Zentrum Verkündigung der EKHN, Gesang: Christa Kirschbaum, Aufnahme: Wolfgang Diehl)
zum Download: <https://kirchencloud.ekhn.de/index.php/s/yZOC90AiB70Ja1q>

Gebet: Молитва:

Du bist ein Gott, der mich sieht. Vor dir, Gott, denke ich an das vergangene Jahr. Krieg kommt näher, in Europa. Das bereitet mir Sorge macht mich unsicher, und manchmal wütend. Wo bleibt mein Traum vom Frieden?	Ти Бог, який бачить мене. Перед тобою, Боже, я думаю про минулий рік. Війна наближається, в Європі. Це мене турбує, робить мене невпевненим і часом злим. Де залишається моя мрія про мир?
Liedzeile: Du bist ein Gott, der <i>mich</i> sieht.	Ти Бог, що бачить мене
Du bist ein Gott, der <i>uns</i> sieht. Uns, in unserem kleinen großen Deutschland. Mit unseren Sorgen um Sicherheit und Energie.	Ти Бог, який бачить нас. Нас, у нашій маленькій великій Німеччині. З нашими турботами про безпеку та енергію.

Mit geflüchteten Menschen, die hier Schutz suchen. Mit unseren Fragen zu Waffenlieferungen, „Made in Germany“	З біженцями, які шукають тут захисту. З нашими запитаннями про поставки зброї «Made in Germany»
Liedzeile: Du bist ein Gott, der <i>uns</i> sieht	Ти Бог, що бачить нас...
Du bist ein Gott, der sie sieht. Siehst du die Menschen in der Ukraine, Gott? ... Die Menschen ohne Obdach, die Alten in zerstörten Häusern, die Kinder in bebenden Kellern? Siehst du, Gott, die Soldaten im Gefecht, und in den Wäldern die Deserteure? Wo bist du, Gott? Sieh!	Ти бог, який їх бачить. Чи бачиш ти, Боже, народ України? Бежатченків, старих в зруйнованих хатах, Дітей в тремтячих підвалах? Чи бачиш ти, Боже, солдатів у бою, І дезертирів у лісах? Де ти, Боже? Побач!
Liedzeile: Du bist ein Gott, der <i>sie</i> sieht	Ти Бог, що бачить їх...

Lesung: Gen.16,1-13

Читання: Буття 16:1-13.

Liedzeile: „Du bist ein Gott, der mich sieht“

Рядок пісні: «Ти — Бог, який бачить мене»

oder Lied EG 584 (EKHN-HE): „Meine engen Grenzen“

або пісня EG 584 (EKHN-HE): «Мої вузькі межі»

Zeugnisse des Sehens und Gesehen-Werdens in 365 Tagen Krieg in der Ukraine:

Свідчення побаченого та поміченого за 365 днів війни в Україні:

Die biblische Geschichte zur Jahreslosung ist eine krasse Geschichte: Hagar, eine versklavte Frau, wird von ihrer Herrin an deren Mann als Leihmutter gegeben. Als sie schwanger wird, kommt sie in Streit mit ihrer Herrschaft. Sie wird geschlagen und flieht vor der Gewalt in die Wüste. Dort hat sie eine seltsame Begegnung mit einer Gestalt, die ihr sagt: „Geh zurück, Du und dein Kind, ihr werdet leben und eine Zukunft haben“. Hagar traut den Worten und ruft im Nachgang der Gestalt hinterher: „Du bist ein Gott, der mich sieht.“ Vieles aus der Geschichte ist hoch aktuell. Es passt zu einem Jahr mit Kriegsgeschehen: die Erfahrung von	Біблійна історія для щорічного девізу - це груба історія: господиня віддає Хагар, поневолену жінку, своєму чоловікові як сурогатну матір. Завагітнівши, вона вступає в конфлікт зі своїм правителем. Бін її побив, і вона тікає від насильства в пустелю. Там вона має дивну зустріч, видіння, яке їй каже: «Повертайся, ти і твоя дитина, ви будете жити і мати майбутнє». Хагар довіряє словам і кличе вдогонку цьому видінню: «Ти Бог, який бачить мене». Значна частина цієї історії надзвичайно актуальна. Він вписується в рік війни: досвід несправедливості, насильства та втечі. Відчуття безсилля і прагнення
---	--

<p>Unrecht, Gewalt und Flucht. Das Gefühl der Ohnmacht und die Sehnsucht nach Sicherheit. Die Angst um die geborenen und ungeborenen Kinder. Die Notwendigkeit des Elementaren: Brot und Wasser, ein Brunnen in der Wüste. Die Sehnsucht nach Familie und Gemeinschaft, die zusammen Zukunft haben kann. Auch das Zurückgehen in ein zerstörtes Haus. Und in all dem die erstaunte Erkenntnis Hagar: „Du bist ein Gott, der mich sieht.“</p>	<p>до безпеки. Страх за народжених і ненароджених дітей. Потреба у необхідних речах: хліб і вода, криниця в пустелі. Прагнення до сім'ї та спільноти, що можуть мати спільне майбутнє. Також повернення до зруйнованого будинку. І в усьому цьому здивоване усвідомлення Хагар: «Ти Бог, який бачить мене».</p>
--	---

An dieser Stelle können Videoclips eingespielt werden oder es kann von den Menschen erzählt werden, die in den Videos zu Wort kommen. Alternativ ist Raum für persönliche Zeuginnen und Zeugen, die erzählen können von dem, was ihnen begegnet ist in den vergangenen 365 Tagen des Kriegs in der Ukraine.

Filme zum Download:

<https://kirchencloud.ekhn.de/index.php/s/yZOC90AiB70Ja1g> „Du bist ein Gott, der mich sieht!“ - Eine Predigt mit zwei Stimmen

„**Ти Бог, що бачить мене!**» - Проповідь на два голоси

<p>„Du bist ein Gott, der mich sieht!“. Einiges haben wir durch den Krieg in der Ukraine sehen und neu sehen müssen in den vergangenen 365 Tagen. Innehalten und Umkehren war angesagt, wie bei dem Gespräch zwischen Hagar und der Gestalt in der Wüste. Ein paar Fragen und Irritationen des vergangenen Jahres stellen wir in das Licht biblischer Aussagen zum Frieden.</p> <p><i>Die Stichpunkte lassen sich auch in Auswahl oder anderer Reihenfolge nutzen und können natürlich auch ergänzt werden.</i></p>	<p>«Ти Бог, що бачить мене!». Багато чого ми бачили і змушені були бачити заново через війну в Україні за останні 365 днів. Зупинитись і повернутись назад було на порядку денному, як у розмові між Агаром і фігурою в пустелі. Кілька запитань і непорозумінь з минулого року спробуємо викласти у світлі біблійних висловлювань щодо миру.</p> <p><i>Пункти також можуть бути у виділенні у іншому порядку і, звичайно, також можуть бути доповнені</i></p>
<p>Die „Zeitenwende“ und Gottes Zeitrechnung</p>	<p>«Перелом часів» і Божий розрахунок часу</p>
<p>Stimme 1: Der Bundeskanzler prägte wenige Tage nach dem Beginn des Kriegs in der Ukraine den Begriff der „Zeitenwende“. Dieser Begriff prägt die Debatten, auch die innerhalb der Kirchen. Themen sind: Mehrausgaben für militärische Sicherheit, Waffenlieferungen, ein neues Denken zu den politischen Beziehungen in Europa, verknappte Ressourcen und Wirtschaftssanktionen. Zur „Zeitenwende“ gehören auch zerstörte Städte, fliehende Menschen, Tote und Verletzte. Wir sehen auf unseren Straßen Autos mit ukrainischen Nummernschildern und manche hier haben Menschen aufgenommen, die vor dem Krieg dort fliehen mussten.</p>	<p>Голос 1: Через кілька днів після початку війни в Україні федеральний канцлер ввів вираз «переломний момент». Цей вираз викликав дебати, в тому числі всередині церкви. Теми: збільшення витрат на військову безпеку, поставки зброї, новий спосіб мислення про політичні відносини в Європі, обмежені ресурси та економічні санкції. Зруйновані міста, люди, що втікають, мертві люди також відносяться до «перелому епохи». І поранені. Ми бачимо на наших вулицях машини з українськими номерами, а тут дехто має людей, які змушені були тікати звідти перед війною.</p>

<p>Stimme 2: Sind Zerstörung, Flucht, Verarmung und Tod nicht im Schlepptau jedes Kriegs? Krieg zerstört die Lebensgrundlage von Menschen und Natur. Darum ist der Krieg selbst zu ächten. Die Erkenntnis des Weltkirchenrates bei seiner Gründungsversammlung 1948 bleibt gültig: „Krieg soll nach Gottes Willen nicht sein!“ Und: die Zeitenwende für Christinnen und Christen liegt in der Geburt Jesu und dessen Satz „Selig sind, die Frieden stiften.“</p>	<p>Голос 2: Хіба руйнування, втеча, зубожіння і смерть не є наслідком кожної війни? Війна знищує засоби до існування людей і природи. Ось чому сама війна повинна бути поза законом. Визнання Всесвітньої Ради Церков на її Установчі збори 1948 року залишаються в силі: «Бог не матиме війни!» І: переломний момент для Християни в народженні Ісуса і його реченні «Блаженні миротворці».</p>
<p>Die Gretchenfrage</p>	<p>Велике питання</p>
<p>Stimme 1: Kann „die Kirche“ für Waffenlieferungen sein? Das war die kirchliche Gretchenfrage des Jahres. Viele Synoden und Kirchenleitungen haben sich dazu geäußert. „Es gibt keine einfachen Lösungen“ war häufig die besonnene Antwort. Die Frage der Waffenlieferungen fordert einzelne Christen wie auch Kirchen in ihrem christlichen Selbstverständnis heraus. Sie führt in ein ethisches Dilemma: Sowohl durch Waffenlieferungen als auch durch die Verweigerung von Waffenlieferung nehmen Menschen Leiden und Sterben von anderen in Kauf.</p>	<p>Голос 1: Чи може «Церква» виступати за поставки зброї? Це було церковне питання Гретхен року. Багато Синодів і Церковні лідери прокоментували це. «Легких рішень не буває» — це часто була стримана відповідь. Питання поставок зброї кидає виклик як окремим християнам, так і церквам у їхньому християнстві зізнатися. Це призводить до етичної дилеми: як через постачання зброї, так і через відмову постачання зброї, люди приймають страждання та смерть інших.</p>
<p>Stimme 2: So oder so ist die Antwort mit Schuld verbunden, das offenbart die Gretchenfrage. Beim Dilemma können wir aber auf Dauer nicht stehenbleiben. Was bedeutet das 5. Gebot: „Du sollst nicht töten!“ (Exodus 20,13)? Frieden zu schaffen und Frieden zu erhalten sind anspruchsvolle Aufgaben. Für den Einzelnen wie für die Gemeinschaft.</p>	<p>Голос 2: У будь-якому випадку відповідь пов'язана з почуттям провини, яке відкриває ключове питання. Однак у випадку дилеми ми можемо не стояти на місці в довгостроковій перспективі. Що означає 5-та заповідь: «Не вбивай» (Вихід 20:13)? мир до створення та підтримка миру є складними завданнями. Як для окремої людини, так і для громади.</p>
<p>Die Freiheit des Gewissens</p>	<p>Свобода совісті</p>
<p>Stimme 1: Seit dem 24. Februar 2022 hatte die Evangelische Arbeitsgemeinschaft Kriegsdienstverweigerung und Frieden (EAK) viele Anfragen zur Kriegsdienstverweigerung. Entweder von ganz jungen Menschen oder von ehemaligen Soldaten, sogenannten Reservisten. Die Anfragen belegen ein erneutes Nachdenken darüber, wie ein Mensch zu Gewalt und Gewaltlosigkeit steht.</p>	<p>Голос 1: З 24 лютого 2022 року Євангельська робоча група з питань відмови від військової служби та миру (ЕАК) багато запитів щодо відмови від військової служби з мотивів сумніння. Або від зовсім молодих людей, або від колишніх солдат, так звані резервісти. Запити демонструють оновлене мислення про те, як людина ставиться до насильства та ненасильства</p>
<p>Stimme 2: Es ist Aufgabe kirchlichen Friedenshandelns, Menschen in der Frage ihrer Gewissensklärung zu begleiten. Das Leben ist ein hohes Gut und die Frage der Gewalt gegen andere reicht von der Prüfung des individuellen Gewissens bis zur Frage staatlichen</p>	<p>Голос 2: Завдання церковної миротворчої акції – супроводжувати людей у питанні очищення сумніння. Життя є благородним благом, і проблема насильства щодо інших сягає від іспиту індивідуальної совісті</p>

Handelns. Im Brief des Paulus nach Thessaloniki heißt es: „Prüft alles, und behaltet das Gute!“ (1.Thess.5,21)	до питання про дії держави. У посланні Павла до Солуня сказано: «Досліджуйте все і зберігайте Добре!» (1 Фессалонікійців 5:21).
Was würde Jesus dazu sagen?	Що сказав би про це Ісус?
<p>Stimme 1:</p> <p>Nach 365 Tagen Krieg wissen wir: immer mehr Waffen bergen die Gefahr, dass militärische Gewalt eskaliert. Die ohnehin schon angespannte globale Ernährungssicherheit wird zusätzlich verschärft, besonders in Afrika und Asien.</p> <p>Waffen werden letztlich keinen Frieden bringen. Und eine Unterscheidung zwischen „guten und schlechten“ Waffenlieferungen (Verteidigungs- oder Angriffswaffen) verwischt den Zweck aller Waffen: ihr Einsatz im Krieg. Waffen sind langlebig, Waffen wandern und werden weltweit illegal gehandelt. Eine heute noch scheinbar „gute“ Waffe kann schon morgen in einem anderen Kontext eine „böse Waffe“ sein.</p>	<p>Голос 1:</p> <p>Після 365 днів війни ми знаємо, що дедалі більше зброї таїть у собі небезпеку ескалації військового насильства. І без того напружена глобальна продовольча безпека загострюється, особливо в Африці та Азії.</p> <p>Зрештою, зброя не принесе миру. І відмінність між «хорошою і поганою» зброєю</p> <p>Постачання зброї (оборонної чи наступальної) затьмарює призначення всієї зброї: її використання у війні. Зброї довговічні, зброя мігрує та нелегально продається по всьому світу. Це все ще очевидно "хороша" зброя сьогодні вже завтра може бути «зброєю зла» в іншому контексті.</p>
<p>Stimme 2:</p> <p>Jesus hat ja mal gesagt: „Wer das Schwert nimmt, kommt durch das Schwert um“ (Matth.26,52). Heute könnte es schon ein guter Schritt sein, wenn Rüstungsexporte aus Deutschland und der EU scharf kontrolliert werden. Darum fordert die Gemeinsame Konferenz Kirche und Entwicklung (GKKE) der evangelischen und katholischen Kirchen in Deutschland ein strenges Rüstungsexportkontrollgesetz. Das würde zu mehr Transparenz beitragen, auch in Zeiten erhöhter Militärausgaben.</p>	<p>Голос 2:</p> <p>Ісус якось сказав: «Хто візьметься за меч, той від меча й загине» (Матвія 26:52). Сьогодні можна було б хорошим кроком, якщо експорт зброї з Німеччини та ЄС суворо контролюватимуть. там-Спільна конференція з питань Церкви та розвитку (GKKE) протестантської та католицької церков суворий закон про контроль експорту зброї в Німеччині. Це також сприяло б більшій прозорості за часів збільшення військових витрат.</p>
Der gerechte Frieden	Справедливий мир
<p>Stimme 1:</p> <p>Die Kirchen setzen in ihrer Ethik auf einen „gerechten Frieden“. Der meint viel mehr als das Schweigen von Waffen. Gerechter Friede ist umfassend: er schützt Menschen vor Gewalt, baut Not ab, gewährt Freiheit, fördert Vielfalt und fordert Gerechtigkeit für die Opfer. Ohne Gerechtigkeit wird es keinen Frieden geben. Frieden braucht Verständigung und entsteht durch Verhandlungen und rechtliche Absprachen.</p>	<p>Голос 1:</p> <p>У своїй етиці церкви спираються на «справедливий мир». Він означає набагато більше, ніж мовчання зброї. Справедливий мир всеосяжний: він захищає людей від насильства, зменшує потреби, дарує свободу, сприяє провіну та вимагає справедливості для жертв. Без справедливості не буде миру. потребує спокою розуміння і є результатом переговорів і юридичних угод.</p>
<p>Stimme 2:</p> <p>Es ist in festgefahren Situationen nicht einfach, anders zu denken als in den Rastern Ja-Nein, Gut-Böse, Freund-Feind.</p> <p>Jesus hat zu diesem „Weiter-Denken“ inspiriert. Sein Spitzensatz dazu: „Liebet eure Feinde!“ (Matthäus 5,44). Das ist nicht leicht. Aber Kirchen sind gute</p>	<p>Голос 2:</p> <p>У тупикових ситуаціях непросто думати інакше, ніж у сітках так-ні, добре-погано, друг- Ворог.</p> <p>Ісус надихнув це «думати наперед». Його головне речення: «Любіть ворогів своїх!» (Матв</p>

Räume, um sich in aller Unterschiedlichkeit zu treffen und um weiter-zu denken. Auf der Spur der Worte des Propheten Jesaja: „Die Frucht der Gerechtigkeit wird Frieden sein“ (Jesaja 32,17)	5.44). Це нелегко. Але церкви є гарним місцем для зустрічей і спілкування в усьому розмаїтті думати далі. Слідкуючи за словами пророка Ісаї: «Плодом праведності буде мир» (Ісаїя 32:17)
Sicherer Ort sein	бути безпечним місцем
Stimme 1: Kirchen haben Räume allerorten. Das hat den Vorteil, dass sie nah bei den Menschen ein sicherer Ort im Gefüge einer unsicheren Welt sein können. Sie öffnen ihre Türen zum Schutz für Geflüchtete. Sie verteilen Essen und Medikamente, bieten einen geschützten Raum zum Beten, zum Weinen, zum Gespräch. Viele Gemeinden in der Ukraine, in Polen, Rumänien, Estland und hier bei uns bieten Schutz und Raum in diesen Tagen. Sie denken Sicherheit von den Menschen her und für die Menschen.	Голос 1: У церквах всюди є кімнати. Це має ту перевагу, що вони знаходяться поблизу людей, може бути безпечним місцем в структурі невизначеного світу. Вони відкривають свої двері, щоб захистити біженців. Вони роздають їжу і ліки, пропонують безпечний простір для молитви, плачу, розмови. Багато парафій в Україні, у Польщі, Румунії, Естонії та тут, з нами, сьогодні пропонують захист і простір. Ви думаєте про безпеку від народу і для народу.
Stimme 2: Kirchen sind verbunden in der einen Taufe und im Glauben an Jesus Christus. Das ist ein starkes Band einer Diplomatie besonderer Art. Wir können dieses Band nutzen und pflegen. „Haltet fest die Einigkeit im Geist durch das Band des Friedens“ (Epheser 4,3)	Голос 2: Церкви об'єднані одним хрещенням і вірою в Ісуса Христа. Це сильна смуга падіння Ми можемо використовувати та підтримувати цей зв'язок. «Зберігайте єдність духа в союзі миру» (Ефесян 4:3)

Lied EG 262 (EKHN-HE): Sonne der Gerechtigkeit

Пісня EG 262 (EKHN-HE): Сонце справедливості

Fürbittgebet¹ – *Verbunden mit einer Stille zwischen jeder Bitte und/oder dem Liedruf aus der Ukraine im Evangelischen Gesangbuch Nr. 178.9 „Kyrie eleison“*

Заступницька молитва – пов'язана з мовчанням між кожним проханням та/або піснею з України в євангельському збірнику гімнів № 178.9 «Kyrie eleison»

Lasst uns beten! Молімося!

Gott, nahe bist du allen Menschen. Liebevoll, freundlich, helfend. Und doch sehen wir viel Schmerz und Leiden. Höre das Seufzen derer, die sich fürchten.	Бог, ти близька всім людям. Любляча, добра, допомога. І все ж ми бачимо багато болю та страждань. Почуй зітхання тих, хто боїться.
– Sei bei denen, die im Elend sind.	– Будьте з тими, хто цього потребує.
– Stärke diejenigen, die vor Scham vergehen.	– Зміцни тих, хто вмирає від сорому.

¹ In: Liturgischer Wegweiser, Hrsg. vom Zentrum Verkündigung der EKHN und dem Theologischen Seminar Herborn im Auftrag der Kirchenleitung der Evangelischen Kirche in Hessen und Nassau, Frankfurt 2018, Seite 62f

– Sieh die Traurigen freundlich an.	– Подивіться ласкаво на сумного.
– Behüte die Mutigen.	– Захисти хоробрих.
– In der Stille sagen wir dir, was uns persönlich auf dem Herzen liegt.	– У тиші ми розповідаємо вам те, що у нас на серці особисто.
– Sage deinen Engeln, dass sie sich lagern mögen um alle, für die wir beten. Und auch um uns.	– скажи своїм ангелам щоб вони могли отаборитися навколо всіх за яку ми молимося. А також про нас.

Gemeinsam beten wir: Vater Unser ...

Разом молимося: Отче наш...

Segen / Благословення

Der Segen des Gottes von Sara, Abraham und Hagar, der Segen des Kindes, von Maria geboren, der Segen der Heiligen Geistkraft, die über uns wacht wie Mutter und Vater, sei mit uns allen. Amen.	Благословення Боже на Сарру, Авраама та Агар, благословення дитини, народженої Марією, благословення сили Святого Духа, Яка нас пильнує, як батько й мати, будь з нами всіма. Амінь
--	--